

การส่งเสริมธุรกิจค้าส่งค้าปลีกของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

๑. ความสำคัญของธุรกิจค้าส่งค้าปลีก

ธุรกิจค้าส่งค้าปลีก เป็นหนึ่งในธุรกิจสาขาบริการจัดจำหน่าย (Distribution Services) ที่อยู่ภายใต้ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (AFAS) โดยมีมูลค่าทางเศรษฐกิจ และการจ้างงาน รายละเอียด^(๑) ดังนี้

- SME ภาคการค้า มีจำนวนทั้งสิ้นประมาณ ๑.๒ ล้านราย คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๖๗ ซึ่งเป็นสัดส่วนลำดับที่ ๑ ของธุรกิจ SME ที่มีอยู่ในประเทศ รองลงมาคือ ภาคการบริการ (ร้อยละ ๓๙.๕๘)
- SME ภาคการค้า มีการจ้างงานประมาณ ๓.๗ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๕๑ ของการจ้างงานทั้งประเทศ ซึ่งเป็นอันดับ ๒ รองจากภาคบริการ (ร้อยละ ๔๖.๐๔)
- SME ภาคการค้า มีมูลค่ารวม ๒.๒ ล้านล้านบาท ของ GDP ของประเทศ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๔ ของ GDP ของประเทศ (การค้าส่งค้าปลีก มีมูลค่า GDP SME ๒.๐ ล้านล้านบาท) ซึ่งเป็นอันดับ ๓ รองจากการบริการ (ร้อยละ ๔๐.๔) และภาคการผลิต (ร้อยละ ๒๗.๔)

๒. การส่งเสริมพัฒนาธุรกิจค้าส่งค้าปลีก

๒.๑ การส่งเสริมพัฒนาธุรกิจค้าส่งค้าปลีก

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ได้ดำเนินการส่งเสริมพัฒนาธุรกิจค้าส่งค้าปลีก ให้สอดคล้องกับศักยภาพของผู้ประกอบการในแต่ละระดับ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการพัฒนา โดยมีกระบวนการดังนี้

ขั้นที่ ๑ สร้างองค์ความรู้ และเสริมสร้างศักยภาพด้านการบริหารจัดการ

• ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ ศึกษาดูงานแก่ธุรกิจทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค ซึ่งจะเน้นการให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและความเป็นมืออาชีพในด้านการตลาด การปรับภาพลักษณ์ร้านค้าให้มีความทันสมัย ตลอดจนความรู้เกี่ยวกับ เทคโนโลยีที่สามารถนำมาใช้กับธุรกิจ

ขั้นที่ ๒ ยกระดับธุรกิจสู่เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพธุรกิจค้าส่งค้าปลีก

• จัดทำเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพธุรกิจค้าส่งค้าปลีก สำหรับการพัฒนาการบริหารจัดการธุรกิจค้าส่งค้าปลีก ประกอบด้วย

๑. ภาวะผู้นำ-การรวมกลุ่มและการวางแผนเชิงกลยุทธ์
๒. การมุ่งเน้นลูกค้าและตลาด
๓. สารสนเทศและการวิเคราะห์
๔. การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล
๕. การจัดการกระบวนการทางธุรกิจและโลจิสติกส์
๖. การจัดการร้านค้าและการวางสินค้า
๗. การอนามัยและความปลอดภัยในสถานประกอบการค้าส่ง
๘. ผลลัพธ์ทางธุรกิจ

^๑ รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี ๒๕๖๐ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

- ยกระดับมาตรฐานคุณภาพการบริหารจัดการของธุรกิจ เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพธุรกิจค้าส่งค้าปลีก ซึ่งจะเน้นเรื่องบริหารจัดการสินค้าคงคลังเพื่อลดต้นทุน และเพิ่มสัดส่วนรายได้ให้มากยิ่งขึ้น โดยการให้คำปรึกษาแนะนำ แก้ปัญหาและบ่มเพาะเชิงลึก ณ สถานประกอบการแก่ธุรกิจในหมวดที่มีความจำเป็นเร่งด่วนต่อการดำเนินธุรกิจของแต่ละราย และดำเนินการพัฒนาในหมวดเพิ่มเติมต่อเนื่องเพื่อให้มีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

ขั้นที่ ๓ การเชื่อมโยงเครือข่ายธุรกิจค้าส่งค้าปลีก และสร้างโอกาสทางการตลาด

- เชื่อมโยงเครือข่ายธุรกิจค้าส่งค้าปลีก ให้สามารถบริหารจัดการจัดซื้อ และส่งเสริมกิจกรรมการตลาดร่วมกัน เพื่อให้เกิดการเกื้อกูลกันของธุรกิจค้าส่งค้าปลีก ภายใต้กิจกรรม “ค้าส่งรวมใจ โขวช่วยไทยคู่สังคม” โดยจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องทุกปี ปีละ ๒ ครั้ง ดังนี้

- ระหว่างเดือนเมษายน – มิถุนายน
- ระหว่างเดือนสิงหาคม – ตุลาคม

- เชื่อมโยงธุรกิจค้าส่ง ในการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ณ สถานประกอบการของธุรกิจต้นแบบที่มีจุดแข็งแตกต่างกันในการดำเนินธุรกิจหมุนเวียนระหว่างกัน เพื่อเสริมสร้างจุดแข็งซึ่งกันและกัน สร้างความเข้มแข็งให้ธุรกิจค้าส่ง

๒.๒ สรุปผลการดำเนินการที่ผ่านมา (ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๖๐)

เป้าหมาย ธุรกิจค้าส่งค้าปลีก เฉพาะกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค

๑. ธุรกิจค้าส่ง จำนวน ๒๖๒^(๒) ราย
(พื้นที่ขายประมาณ ๒๐๐ ตรม. ขึ้นไป)
๒. ธุรกิจค้าปลีก จำนวน ๖๔๗,๐๕๐^(๓) ราย (ค้าปลีกรายย่อย)
๓. พัฒนาให้ครอบคลุมพื้นที่ ๗๗ จังหวัดทั่วประเทศ

	เป้าหมาย	ผ่านการพัฒนาแล้ว (ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๖๐)	เทียบกับเป้าหมาย (%)
ค้าส่ง (ราย)	๒๖๒	๑๕๓	๕๘.๔๐
ค้าปลีก (ราย)	๖๔๗,๐๕๐	๘๓,๔๗๖	๑๒.๙
พื้นที่พัฒนา	๗๗ จังหวัด	ครอบคลุม ๗๐ จังหวัด	๙๐.๐

* ร้านค้าส่งที่ผ่านการพัฒนายกระดับคุณภาพการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ - ๒๕๖๐ สามารถเป็นร้านค้าต้นแบบได้ มีจำนวน ๑๓๐ ราย ๘๕๗ สาขา ร้านค้าปลีกเครือข่าย ๒๐,๐๘๑ ร้าน ใน ๗๐ จังหวัดทั่วประเทศ โดยสามารถลดต้นทุนการบริหารจัดการได้เฉลี่ย ๕-๑๐% และเพิ่มยอดขายให้แก่ธุรกิจ

๒ ข้อมูลจากสมาคมการค้าส่ง-ปลีกไทย และการสำรวจของสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัด (สพค.) ปี ๒๕๕๘

๓ ข้อมูลจาก สำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี ๒๕๕๗

๓. โครงการฉลาดซื้อ ประหยัดใช้

กระทรวงพาณิชย์มีนโยบายส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักการ “ฉลาดซื้อ ประหยัดใช้” กระตุ้นให้ประชาชน ซื้อสินค้าและบริการที่มีราคาและคุณภาพเหมาะสมกับรายได้และสถานะของตนเอง โดยเลือกเวลาและสถานที่ๆ จะซื้อสินค้าที่เหมาะสม

จากการที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ดำเนินการพัฒนาการบริหารจัดการของร้านค้าส่งค้าปลีกให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง ทำให้ต้นทุนธุรกิจลดลง ผลประกอบการเพิ่มขึ้น จนสามารถสะท้อนผลของการพัฒนาคืนกลับสู่ผู้บริโภคในรูปของการจำหน่ายสินค้าราคาประหยัด สร้างทางเลือกให้ผู้บริโภค เป็นการสนับสนุนนโยบาย “ฉลาดซื้อ ประหยัดใช้” บรรเทาปัญหาค่าครองชีพให้แก่ประชาชนอย่างยั่งยืนอีกทางหนึ่ง โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้จัดทำกิจกรรมร้านฉลาดซื้อ ประหยัดใช้ ภายใต้โครงการฉลาดซื้อ ประหยัดใช้ ดังนี้

- สำรวจราคาสินค้าอุปโภคบริโภคของร้านค้าส่งค้าปลีกไทยจำนวนไม่น้อยกว่า ๓๐รายการ ตามตารางรายชื่อสินค้าที่ส่วนกลางได้สำรวจไว้ซึ่งมีราคาปกติของตลาดทั่วไป หากพบว่าร้านดังกล่าวกำหนดราคาขายถัวเฉลี่ยโดยรวมต่ำกว่าร้อยละ ๑๐ ให้ถือว่าร้านดังกล่าวเป็น “ร้านฉลาดซื้อ ประหยัดใช้”
- จัดทำป้าย และธงราว ตราสัญลักษณ์ “ฉลาดซื้อ ประหยัดใช้” สำหรับร้านค้าที่ร่วมโครงการ
- ขณะนี้มีย่านค้าที่ผ่านการสำรวจและประเมินเป็น “ร้านฉลาดซื้อ ประหยัดใช้” จำนวน ๑๖๗ ราย ๖๔๒ ร้านค้า ใน ๗๕ จังหวัด
- ติดตามสำรวจราคาจำหน่ายของร้านค้าที่เข้าร่วมโครงการเป็นประจำทุก ๖ เดือน

กองส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจ

มีนาคม ๒๕๖๑